

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

1/2024

ročník/volume 34

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

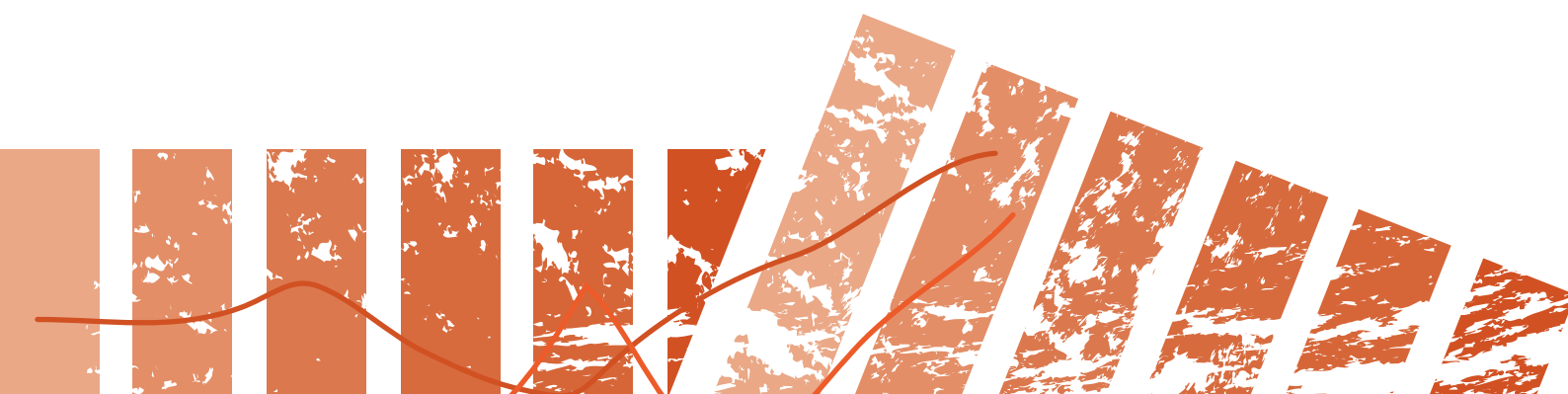
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 10

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 111 – 113

Dátum vydania/Publication date: 15. január 2024/January 15, 2024

Informácia/Information

**KONFERENCIA A PREDSTAVENIE
PRÍRUČKY O POSILŇOVANÍ KAPACITY ÚDAJOV PRE DETI V POHYBE**

**CONFERENCE AND PRESENTATION OF THE
MANUAL ON CHILD-SPECIFIC DATA CAPACITY-STRENGTHENING
ON CHILDREN ON THE MOVE**

V dňoch 20. – 21. 11. 2023 metropola Grécka – Atény pod záštitou Gréckeho štatistického úradu ELSTAT usporiadala podujatie pri príležitosti vydania príručky o posilnení zberu a spracovania špecifických údajov o deťoch v pohybe (*Manual on Child-Specific Data Capacity-Strengthening on Children on the Move*). Príručka je výsledkom spoločného úsilia viacerých členov patriacich do Medzinárodnej aliance údajov pre deti v pohybe (IDAC – International Data Alliance for Children on the Move). Práve IDAC sa svojím pôsobením v medzinárodnom meradle snaží o to, aby sa vysídlené deti a deti migrantov štandardne nielen započítavali do oficiálnych štatistík, ale aby sa s touto zraniteľnou skupinou počítalo pri nastavovaní verejných politík v jednotlivých krajinách. V tomto duchu sa niesli obidva dni konferencie, ktorú svojou prítomnosťou poctili aj predsedovia či riaditelia niektorých štatistických úradov EÚ (Bulharsko, Chorvátsko, Estónsko, Lotyšsko, Malta, Slovensko), zástupca UNICEF-u v Grécku, či ďalší zástupcovia z medzinárodných organizácií ako UNHCR, IOM, OECD, UNICEF alebo ústredných vládnych orgánov Grécka. Okrem nosnej témy predstavenia príručky bola ďalšou významnou témou otázka dôležitosti oficiálnych štatistík v spoločnosti a výzvy, ktoré prináša dezagregácia údajov a ich ochrana v národných štatistických systémoch. V rámci tejto problematiky sa predseda Štatistického úradu SR Peter Peťko aktívne zúčastnil panelovej diskusii.

Konferenciu otvoril predseda Gréckeho štatistického úradu Athanasios C. Thanopoulos s príhovorom, v ktorom zdôraznil, že migrácia a vysídľovanie ovplyvňuje celosvetovo podľa odhadov až 35,5 milióna detí. Poukázal tiež na to, že údaje z oficiálnych zdrojov ako sú štatistické úrady, by mali zohrávať kľúčovú úlohu v plnení medzinárodných záväzkov, ktoré chránia práva detí a nastavujú ich ochranu a integráciu. V programe konferencie bola odprezentovaná úloha aliance IDAC v systéme zberu a spracovania údajov o migrujúcich deťoch. IDAC je medzisektorová koalícia, ktorej členmi sú Eurostat a niektoré členské krajiny Eurostatu, Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM), Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), Detský fond OSN (UNICEF) a ďalšie. IDAC poskytuje širokú škálu iniciatív vrátane tvorby príručiek, usmernení či webinárov. V spolupráci s gréckym úradom bol postavený do čela pracovnej skupiny, ktorá stála za vytvorením príručky. Za účasti

Zdroj: Manual on Child-Specific Data Capacity-Strengthening on Children on the Move

ostatných relevantných členov tejto pracovnej skupiny (zástupcovia UNICEF-u, IOM, UNHCR a niektorých ústredných orgánov štátnej správy v Grécku – ministerstvo ekonomiky a financií, ministerstvo pre migráciu a azyl) spoločne uviedli základné informácie o príručke a načrtli problémy, pre ktoré je potrebný spoločný postup či metodika pre krajiny, ktorých sa daný typ migrácie dotýka najviac. Príručka podľa ich slov ponúka analytické usmernenia pre štatistické úrady a ostatných aktérov o tom, ako pracovať s údajmi o deťoch v pohybe v súlade so základnými princípmi oficiálnych štatistík podľa OSN. Podľa odprezentovaných informácií, mnohé krajiny nezberajú údaje o migračných tokoch a rozčlenené údaje o migračných tokoch podľa veku a pohlavia sú dokonca veľmi zriedkavé. Napríklad 3 z 10 krajín neprodukuje údaje o migrantoch rozčlenené podľa veku a 9 z 10 krajín, ktorých sa dotýka vnútorne vysídlenie osôb v súvislosti s konfliktmi, nie sú členené podľa veku. Príčinou sú často rozlične zbierané údaje rôznymi inštitúciami a za použitia rôznych metódik. Predkladatelia príručky za jednu z kľúčových úloh preto pokladajú úlohu, nastaviť jednotný rámec na zber týchto údajov. Predstavenie príručky vrátane príkladov postupu jednotlivých krajín odzneli postupne počas dvoch dní konferencie, svoje skúsenosti prezentovali zástupcovia z Čile, Maroka, Talianska a Grécka.

V nadväznosti na danú problematiku sa počas konferencie konali dve kolá panelovej diskusie, na tému *Dôležitosť oficiálnych štatistík a výzvy v oblasti dezagregácie údajov v národných štatistických systémoch*. V prvom dni sa na diskusii zúčastnili predsedovia úradov z Litvy, Chorvátska a Bulharska, druhý deň to boli predsedovia z Estónska, Malty, opäť Bulharska a Slovenska.

Predseda Štatistického úradu SR Peter Peťko sa spolu s ostatnými kolegami zhodli na tom, že oficiálne štatistiky sú dôležitým nástrojom v procese tvorby oficiálnych politík a mali by pomôcť identifikovať oblasti, v ktorých je potrebná pomoc a podpora. Predseda Peťko hovoril aj o stratégii, ktorá by mala byť prítomná medzi jednotlivými aktérmi poskytujúcimi štatistiky, od národných úradov až po neziskové organizácie. Medzi jednotlivými aktérmi musí fungovať vzájomná spolupráca a zdieľanie

Zdroj: vlastné fotografie autorov

vedomostí, metodík a v neposlednom rade aj samotných údajov a to všetko so zachovaním ich dôvernosti. Poukázal na skutočnosť, že v SR je dostupnosť štatistík týkajúcich sa zahraničnej migrácie rozdrobená medzi viacero rezortov (Štatistický úrad SR, Migračný úrad Ministerstva vnútra SR, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra SR, Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR), v dôsledku čoho je koordinácia zberu údajov už aj na národnej úrovni veľmi náročná. Diskutujúci sa tiež zhodli na chýbajúcich štandardoch v klasifikáciách na jednotlivých úrovniach a potrebe vyššej miery harmonizácie.

Záver konferencie a predstavenie manuálu by mohli efektívne zvýšiť povedomie o problematike migrácie detí a podporiť výmenu nápadov, poznatkov a metód na vylepšenie spracúvania údajov o deťoch v kontexte migrácie a vysídľovania. Konferencia poskytla priestor na diskusiu o tom, ako by štatistické úrady mohli efektívnejšie spolupracovať, pričom skúsenosti krajín a ich osvedčené postupy v zbere a analýze údajov o migrácii detí boli cenným príspevkom k tejto problematike.

Ing. Peter PEŤKO, MBA

Autor je predseda Štatistického úradu SR.

Mgr. Martin KOČIŠ

Autor pôsobí v sekcii sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR.